

NASVIDENJE TOLAR, POPZDRAVLJEN EVRO
(Denar – sveta vladar)

Radi rečemo, »denar je sveta vladar« in v mnogih primerih je res tako. Denar se pojavlja vsepovsod: v šoli, doma, v službi, celo na počitnicah. Počasi svet postaja odvisen od njega. Ali je morda že?

Že od pamtiveka so ljudje uporabljali različna plačilna sredstva. Najprej je bila menjava blagovna, ovca za žito, školjka za drugo blago, kasneje so se začeli uporabljati kovanci, celo zlati, srebrni ...

Nato so začeli vladarji upodabljati v kovancih svojo podobo. Že Julij Cezar je dal svojo podobo vkovati v zlatnike. Ljudje so se začeli deliti na pomembne in nepomembne, na bogate in revne. Bogati so bili v družbi spoštovani, upoštevani, manj bogati so imeli manj vpliva, a bili so svobodni, najrevnejši – sužnji so bili brez pravic.

Tudi danes ni nič drugače. Nekateri hitro zaslužijo denar, drugi se zanj trudijo in trdo delajo, včasih tudi dva »šihita«, enega podnevi, drugega ponoči. Cilj sodobne družbe je biti bogat, hitro »mastno zaslužiti«, ne glede na ceno, tudi če za to nekoga oberemo do kosti. Današnji ljudje smo preveč usmerjeni v materialne stvari, vsak gleda samo na svojo korist. Malo je takih, ki imajo pravico odločanja in se ob poslu, ki ga sklepajo, vprašajo, ali bodo drugemu škodovali. Verjetno si dobičkonosneži mislijo: »Bom pa dal dobrodelnim ustanovam nekaj denarja, te pa bodo potem poskrbele za tiste najrevnejše.« A kaj, ko reveži poleg tega, ko nimajo denarja, izgubljajo tudi svoje dostojanstvo, osebno svobodo in morda še več – zdravje.

Ne vem, ali je denar sploh potreben. Verjetno je, že zaradi tega, ker smo se nanj navadili, pa naj bodo to marke, tolarji, dinarji, dolarji, franki ali evri. Vsi imajo isto – nezanesljivo vrednost. Ne samo za naše žepe, ampak tudi za naše navade.

Menjava denarja nikoli ni bila enostavna. Moja babica se še danes pritožuje nad tolarji, dinarji so ji bili bolj pri srcu. Vsaka sprememba zahteva žrtve, tudi vstop v Evropsko skupnost. Prvega januarja bomo zamenjali naše tolarje za tuje evre. Zakaj beseda tuje? Ker jih nismo navajeni. Vseh štirinajst let, kar živim, gledam okoli sebe tolarje. Podobe na bankovcih me navdajajo z domačnostjo in varnostjo. Kadar na bankovcu za tisoč tolarjev zagledam Prešerna, se počutim, da gledam čez njegovo ramo ter opazujem pero, ki s črnilom piše »Od nekdanj lepe so ...« Morda je to pomembno samo meni, a je to zame dovolj velik razlog, da tolarja ne želim izgubiti. A družba zahteva žrtvovanje in na žrtve sem pripravljena. Zakaj? Ker so to morali napraviti moji predniki, če so hoteli preživeti.

Morda pa bo evro spremenil naše navade in miselnost. En kovanec je vreden kar veliko. Kovancev verjetno ne bomo več brezbrizno puščali po žepih, ampak jih bomo skrbno hranili v denarnicah.

Mnogi se bojijo, da se bodo izdelki v trgovinah podražili. Počakajmo, bomo videli.

Morda pa je sprememba dobrodošla. Ljudje moramo biti prilagodljivi, da bomo v tem svetu uspeli in to je pomembno za naš obstoj. Novi dogodki vedno sprožijo posledice, pa naj bodo te dobre ali slabe. Čas bo pokazal, do takrat pa velja »Denar je sveta vladar.« Je tudi naš gospodar in oblastnik?

Nika Partaš, 9.b
OŠ Miklavž na Dravskem polju
Cesta v Dobrovce 21
2204 Miklavž na Dravskem polju

Mentorica : Milena Kočevar, učiteljica slovenščine